Tammul või **Tamula vanake** või **Tamula luumehike**

on Tamula järve äärsest asulakohast kiviajast pärit väike luust tehtud inimese kujuke, millelaadset ei ole mujalt Eestist teada.
Skulptuur kujutab endast mehe pead suure lõuahabemega ja vurrudega. Suu kohta märgib väike lohuke. Leitud kuju alumine osa on murdunud ja puudub.
Aapo Ilves on kujukese arvuti abiga terveks teinud ning seega talle uue elu ning väe andnud. Seda kujutist võib ka käsitöös kasutada kui üht Võromaa sümbolit, mis viitab meie pikale ajaloole, järjepidevusele, tugevusele, vastupidavusele, maalähedusele – ühesõnaga kõigele sellele, mis võrokestele tänini iseloomulik on.

Lisaks:

Tammul – on Tamula järve vanem nimekuju.

Tamula järve läänekaldal Roosisaare poolsaarel on noorema kiviaja asulakoht, kuhu on praegu teada olevatel andmete inimesed elama asunud umbes 5000 aastat tagasi.
Asulakoht on olnud kasutusel erinevatel aegadel ja tunnistuseks sellest on rikkalikud arheoloogilised leiud erinevatest ajastustest. Leotud on ehteid, tarbe- ja sõjariistu, loomade (ürgveise, sookilpkonna ja metskassi) luid.
Merevaigust leide on leitud rohkem kui ühestki teisest Eesti asulakohast (kokku 191). Siit on saadud Eesti vanim peiteleid (seitse merevaigust ripatsit, kaunistatud puust pistoda, lihvitud luuteravik ja kümmekond hammasripatsit). Samal alal paikneb suur kalmistu, leitud on 25 luustikku. Samuti on saadud palju luuplaadikestest valmistatud uskumustega seotud ripatseid-skulptuure. Need on loomade, lindude ja inimeste kujukesed, viimased on eriti haruldased ja ainsad omalaadsed Eestis.

Info kokku pannud Külli Eichenbaum
Võro Instituut
Mai 2017

Aapo Ilvese pildid Tammulist, allikas Võro-seto tähtraamat 2015:

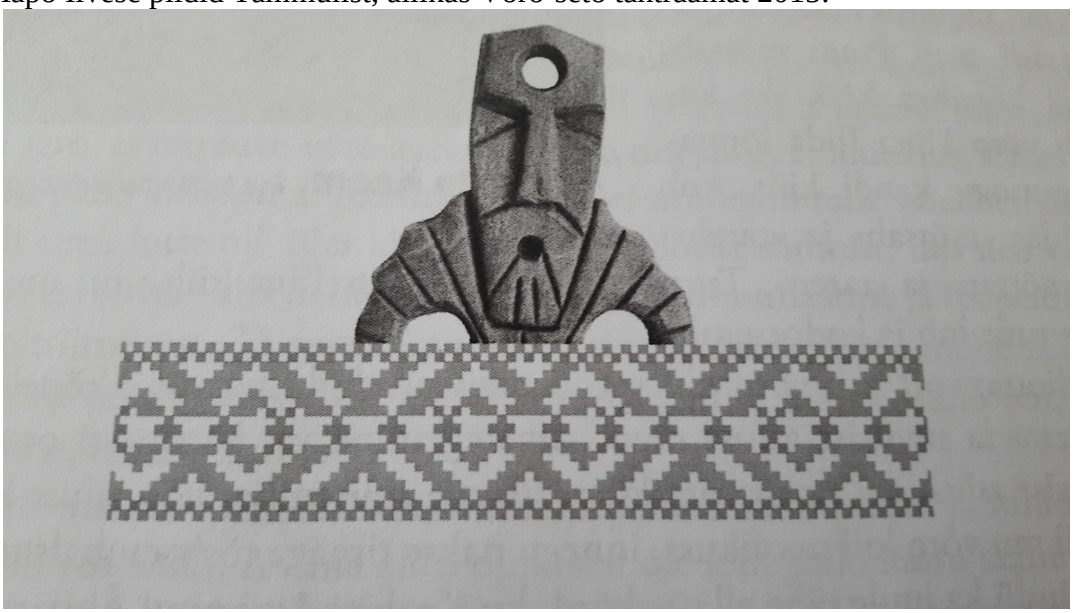
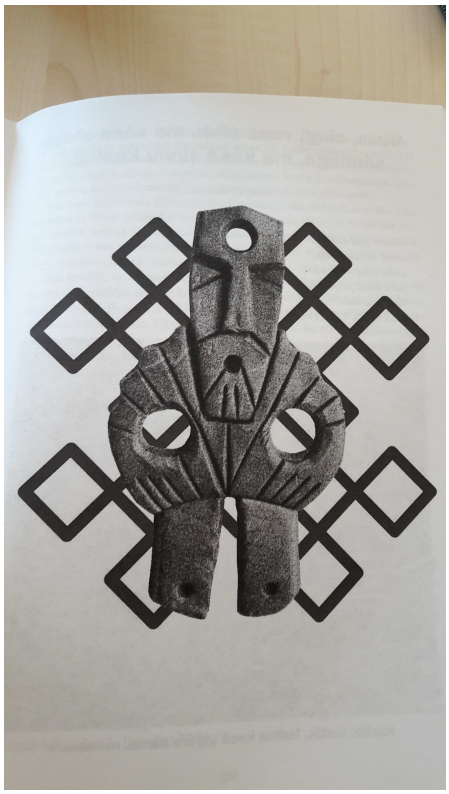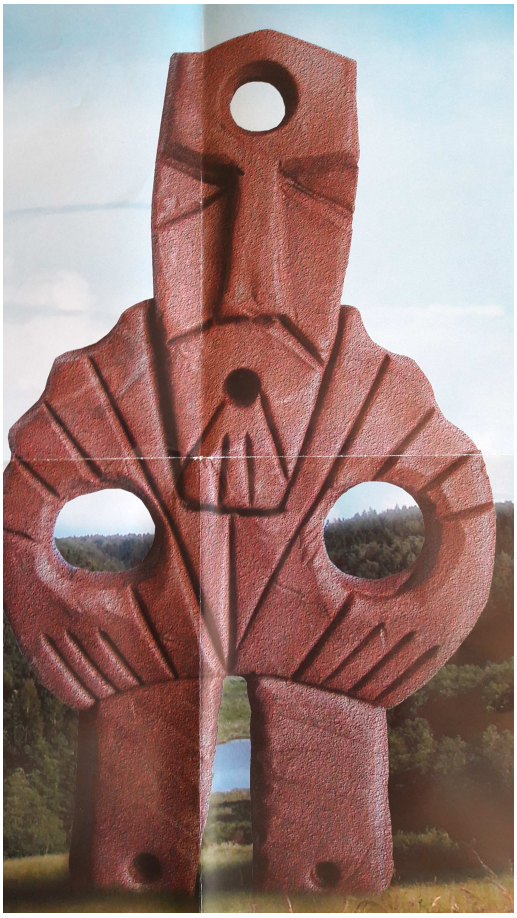
Tere, ma olõ Tammul. Ma sündü
neoliitikumin, trehvsi kuigimuudu
Tamula järve viirde ja lätsi katski.
A no olõ ma tagasi ja valmis seikluisis!